

**Výzva autorům*kám k zasílání příspěvků
do monotematického čísla časopisu *Orbis scholae* 2023**

**Současnost a budoucnost občanské výchovy
a základů společenských věd**

Hostující editoři: Michaela Dvořáková a Ondřej Lánský

Současná situace v občanském vzdělávání v Česku není bohužel nejlepší. Některé výzkumy ukazují, že vzdělávací systém nebyl za období demokratického vývoje společnosti po roce 1989 schopný výrazněji posílit prodemokratické smýšlení obyvatel. V tomto období jsme byli svědky několika neúspěšných pokusů o přijetí koncepce občanského vzdělávání či různých revizí RVP. V posledních dvou letech navíc můžeme pozorovat selhávání ve smyslu další marginalizace občanské výchovy v rámci tzv. malé revize. Tyto skutečnosti poukazují na hlubší a dlouhodobější nedostatky občanského vzdělávání. Přestože u nás existují projekty učitelských iniciativ a neziskových organizací zaměřené na aktuální témata, občanské vzdělávání postrádá pevné oborovědidaktické zakotvení.

Výuku občanské výchovy (na základních školách) a základů společenských věd (na středních školách), je možné vnímat jako specifickou výuku humanitních či sociálních věd. Klíčovou roli při formulování cílů, výběru obsahu a návrhu metod i forem výuky hraje didaktika oboru. V situaci, kdy je rozpracování cílů i vymezení obsahu výuky na ZŠ či SŠ vlastně na učitelích, je klíčové rozvíjet spolu s oborovou didaktikou i porozumění vědám, z nichž předmět vychází. Výzkum v oblasti člověk a společnost má proto být orientován na teoretické a empirické analýzy disciplín společenských věd se zaměřením na vzdělávání i na rozvíjení odpovídajících didaktik.

Tematické číslo *Současnost/budoucnost občanské výchovy a ZSV* se zaměří na otázky a problémy, jež se objevují v souvislosti se specifickým přenosem poznatků mezi humanitními a sociálními vědami a kurikulem, resp. výukou na ZŠ a SŠ. Cílem je publikovat texty, které přispějí ke konstituování oborové didaktiky na základě empirického výzkumu i teoretické analýzy. Vítány jsou příspěvky jak z oblasti společenských věd a navazujících oborových didaktik (OV a ZSV), tak ze sféry souvisejícího pedagogického výzkumu.

Preferovaná tematická zaměření textů:

- rozборы aktuálních poznatků společenských věd u témat, která jsou z pohledu výuky OV a ZSV relevantní;
- tematicky relevantní empirické výzkumy z oblasti pedagogiky, didaktiky, sociologie a dalších společenskovědních oborů;
- přehledové studie či komparativní analýzy přístupů k občanskému vzdělávání v různých zemích a obdobích;
- analýza vybraných témat občanského vzdělávání v českém kurikulu – ve srovnání se zahraničím;
- výzkum učebnic a dalších didaktických materiálů;

- výzkumná reflexe iniciativ a projektů nabízených učitelskými asociacemi a neziskovým sektorem z oborové nebo didaktické perspektivy.

Kromě studií uvítáme i náměty na krátké diskusní příspěvky, recenze tematicky blízkých výzkumných publikací a podobné texty.

Abstrakty v délce maximálně dvou normostran (tj. 3600 znaků vč. mezer) přijímáme do **26. srpna 2022** na emailové adrese ondrej.lansky@pedf.cuni.cz (v kopii OrbisScholae@seznam.cz). Na základě abstraktů editoři osloví autory*ky vybraných příspěvků, kteří by měli plné texty zaslat do **30. listopadu 2022**. Číslo vyjde ve druhé polovině roku 2023.

Texty do rubriky Studie procházejí recenzním řízením, na jehož základě redakce rozhodne o přijetí textu k publikaci. Další informace a pokyny pro autory je možné nalézt na webové stránce časopisu Orbis scholae (<https://karolinum.cz/casopis/orbis-scholae/pro-autory>).